

PRILAGODBA OPERATORA DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA NA NOVE TRŽIŠNE UVJETE I PROCES RAZMJENE PORUKA

Josip Srebrović, mag. ing. el. tech. inf.

Marko Mamić, mag. ing. el. tech. Inf.

Marin Bošković, dipl. ing. el.

Mario Špoljarić, dipl. ing., univ. spec. oec.

HEP ODS d.o.o.

RAZMJENE PORUKA

J. Srebrović, M. Mamić, M. Bošković, M. Špoljarić

Sučelje za razmjenu poruka i datoteka između operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača:

- Osigurava brži protok informacija
- Mogućnost praćenja svih zahtjeva, poruka i datoteka

Proces razmjene poruka:

- Opskrbljivač pošalje TXT datoteku putem elektroničke pošte
- Sustav dohvaća i obrađuje datoteku
- Operator distribucijskog sustava putem poruka (e-mail) obavještava opskrbljivača o uspješnosti traženog zahtjeva

Naziv TXT datoteke

YYYYMMDD_POR_EIC_OZNAKA_POSILJATELJA_EIC_OZNAKA_PRIMATELJA_PORUKA_DO.TXT

- **YYYYMMDD**=datum dostave podataka (YYYY=godina, MM=mjesec, D.D. dan) - treba biti isti datum koji se navodi u datoteci
- **POR** = oznaka da se u datoteci dostavljaju poruke
- **EIC_OZNAKA_POSILJATELJA** = jedinstvena oznaka subjekta na tržištu energije koji šalju poruku
- **EIC_OZNAKA_PRIMATELJA** = jedinstvena oznaka subjekta na tržištu energije kojem su poruke namijenjene
- **PORUKA_DO** = zadnji broj poruke u datoteci.

RAZMJENE PORUKA

J. Srebrović, M. Mamić, M. Bošković, M. Špoljarić

Format TXT datoteke za razmjenu podataka

Slog 1:

***EIC_OZNAKA_POSILJATELJA# EIC_OZNAKA_PRIMATELJA#DATUM DOSTAVE# PORUKA_OD#
PORUKA_DO# BROJ_PORUKA#VRSTA SLOGA = 1***

Slog 2: sadrži podatke ovisno o vrsti poruke

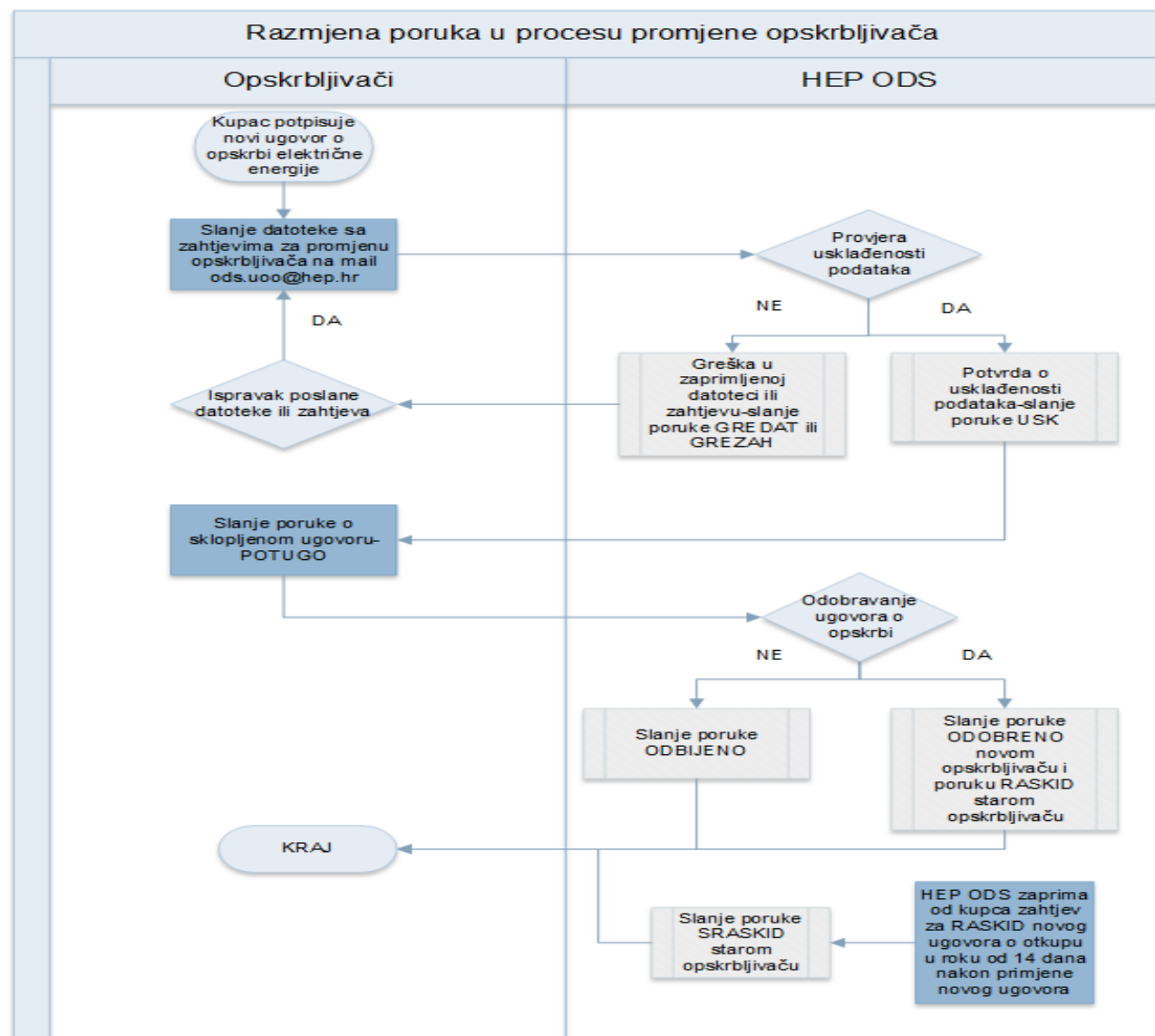
SIFRA PORUKE	FORMAT PORUKE
GREDAT	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#datum_datoteke#verzija_datoteke#naziv_datoteke#sifra_greske#opis_greske#2
GREZAH	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#sifra_greske#opis_greske#2
GREZOMM	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#sifra_greske#opis_greske#2
ISKOMM	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#sifra_omm#broj_zajtjeva#razlog_iskopcanja#datum_iskopcanja#mjemi_podaci#2
IZVR_RAD	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#sifra_omm#broj_zajtjeva#datum_radova#razlog#mjemi_podaci#2
OCITANJE	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#sifra_omm#telefon#2
ODBIJENO	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#2
ODOBRENO	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#2
POTVUGO	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#datum_primjene#2
RASKID	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#oib#sifra_omm#datum_do#2
SAMOOCIT	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#oib#sifra_omm#datum_primjene#2
SAMOOCIT_O	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#oib#sifra_omm#opis#2
SRA SKID	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#oib#sifra_omm#datum_stoma#2
UKOMM	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#sifra_omm#broj_zajtjeva#datum_ukopcanja#2
USK	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#broj_potvrde#2
ZISKOMM	broj_poruke#datum_poruke#vrsta_poruke#broj_zajtjeva#sifra_omm#razlog_iskopcanja#datum_iskopcanja#2

Proces promjene opskrbljivača električnom energijom

Vrste poruka u procesu promjene opskrbljivača električnom energijom:

- GREDAT
- GREZAH
- USK
- POTUGO
- ODBIJENO
- ODOBRENO
- RASKID
- SRASKID

Kategorija potrošnje	Poduzetništvo	Kućanstvo	Ukupno
Broj provedenih promjena opskrbljivača 2016.	33.817	52.098	85.915
Broj provedenih promjena opskrbljivača 2017.	31.066	57.972	89.038

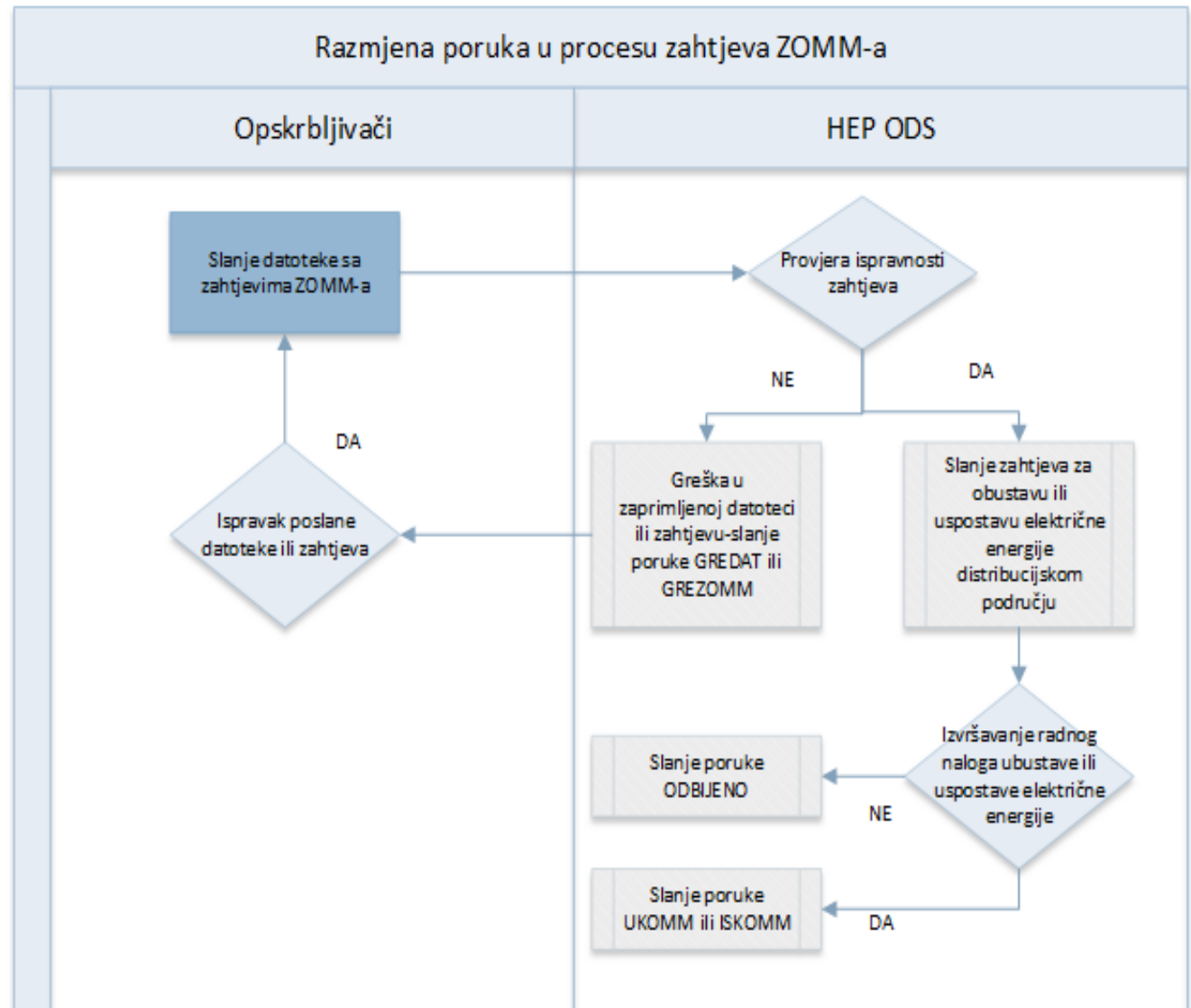

Proces obustave ili uspostave isporuke električnom energijom

Vrste poruka u procese obustave ili uspostave električne energije

- GREDAT
- GREZOMM
- ODBIJENO
- UKOMM
- ISKOMM

Godina	2016.	2017.
Broj provedenih isključenja putem zahtjeva ZOMM-a	959	1.897
Broj provedenih uključenja putem zahtjeva ZOMM-a	766	1.567

RAZMJENE PORUKA

J. Srebrović, M. Mamić, M. Bošković, M. Špoljarić

Poruke o izvršenim radovima

- **IZVR_RAD**- poruka koju Operator distribucijskog sustava šalje opskrbljivačima nakon izvršenih radova kako bi opskrbljivači mogli pratiti sve promjene na obračunskim mjernim mjestima svojih kupaca

BROJ	VRSTA
1	Uključenje napona na zahtjev kupca
2	isključenje zbog neplaćanja
3	Uključenje zbog neplaćanja izvan radnog vremena
4	Redovita zamjena MU radi ovjere
5	Kontrola priključka i MM
6	Parametriranje MU
7	Isključenje na zahtjev kupca
8	Parametriranje MM
9	Izmjena tarifnog modela
10	Trajna odjava
11	Prijava kvara
12	Ugradnja MU
13	Zamjena MU
14	Uklanjanje MU
15	Prijava neovlaštene potrošnje
16	Prijava novog kupca na post. MM
17	Upis podataka s postojeće dokumentacije
18	Uključenje napona na novom MM
19	Uključenje zbog neplaćanja u radnog vremena
20	Odjava OMM-a
21	Kontrola
22	Isključenje napona
23	Izmjena brojila radi povlačenja tipa
24	Ugradnja MU na novo MM/prvo uključenje napona
25	Promjena uvjeta iz EES-a na MM
26	Razdvajanje priključka(novo MM)
27	razdvajanje priključka(postojeće MM)
28	Kontrola neispravnih prebacivača tarife
29	Izmjena brojila radi vještačenja
30	Premještanje MM

Portal za opskrbljivače električnom energijom

Na portalu su dostupni sljedeći podaci:

- Mjerni podaci
  - Dnevne nevalidirane KO
  - Tjedne nevalidirane KO
  - Mjesečne krivulje

- Obračunski podaci

- Zahtjevi (povijesnih podataka)

- Analitika elemenata za obračun naknade za korištenje mreže

- PPO (podaci o potrošnji OMM temeljem izdane Potvrde o usklađenosti, za 12 mjeseci)

Mjerni podaci		preuzimanje
20180101	od 01.01.18 do 01.02.18	P+ Size: 12.5 MB
20171201	od 01.12.17 do 01.01.18	P+ Size: 13.6 MB
20171101_20171201_P+.bt.bz2	od 01.11.17 do 01.12.17	P+ Size: 13.3 MB

Slika: Mjerni podaci

* Datum	Odobreno	Oib	Naziv	Veličina [MB]	Status zahtjeva
24.01.18	25.01.18			9.36	odobren
24.01.18	24.01.18			0.00	odobren
24.01.18	24.01.18			0.54	odobren
12.01.18					neobrađen
10.01.18					nepotpun

Slika: Zahtjevi

PITANJA ZA RASPRAVU:

- **Kakva su iskustva s radom u predstavljenim sučeljima za razmjenu poruka i podataka?**

ODGOVOR:

Iskustva u radu sustava razmjene podataka i poruka su pozitivna, posebno je to izraženo u prethodnoj godini dana nakon izdvajanja opskrbe djelatnosti iz HEP ODS-a. Uočeni nedostaci u formatima poruka i poslovnim procesima kontinuirano se unaprjeđuju u suradnji s opskrbljivačima.

PITANJA ZA RASPRAVU:

- **Koji su najčešći razlozi odbijanja zahtjeva za promjenom opskrbljivača?**

ODGOVOR:

Zahtjevi za promjenom opskrbljivača se najčešće odbijaju iz sljedećih razloga:

- Neusklađenost podataka u zahtjevu ili datoteci opskrbljivača i podataka u bazi operatora distribucijskog sustava (neispravan OIB, prijepis kupca i dr.)
- Greške u dostavljenim zahtjevima (neispravan datum primjene ugovora, OMM se već nalazi kod opskrbljivača i dr.)
- Istek roka za dostavu zahtjeva za promjenom opskrbljivača (15. za kućanstvo i 22. za poduzetništvo)
- Nije moguće utvrditi razgraničenje potrošnje između postojećeg i novog opskrbljivača sukladno Pravilima za razgraničenjem potrošnje i očitanjem brojila u postupku promjene opskrbljivača

PITANJA ZA RASPRAVU:

- **Koji su prijedlozi za moguće daljnje unaprjeđenje opisanih procesa odnosno predstavljenih sučelja?**

ODGOVOR:

Operator distribucijskog sustava konstantno radi na unaprjeđenju procesa razmjene poruka i podataka, kao i procesa promjene opskrbljivača i procesa uspostave ili obustave isporuke električne energije. Navedeni procesi se prilagođavaju prema donesenim pravilima i zakonima, ali i prema potrebama sudionika na tržištu električne energije.

HVALA NA PAŽNJI!

Josip Srebrović, mag. ing. el. tech. inf.

Marko Mamić, mag. ing. el. tech. Inf.

Marin Bošković, dipl. ing. el.

Mario Špoljarić, dipl. ing., univ. spec. oec.

HEP ODS d.o.o.